



Folketingets Social- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22  
1060 København K  
Telefon 33 92 93 00  
sm@sm.dk  
www.sm.dk

**Sagsnr.**  
2022 - 3140

**Doknr.**  
577657

**Dato**  
30-06-2022

Folketingets Social- og Ældreudvalg har d. 25. maj 2022 stillet følgende spørgsmål nr. 455 (alm. del) til social- og ældreministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

**Spørgsmål nr. 455:**

”Vil ministeren redegøre for, hvordan det sociale system, herunder Ankestyrelsen, skal reagere i sager, hvor børn er tvangsfjernet på grund af anklager om strafbare forhold, hvor sagen enten henlægges, eller forældre frikendes, herunder hvor hurtigt børnene skal flyttes hjem til deres forældre igen, når der viser sig ikke at være hold i anklagerne, og vil ministeren i den forbindelse redegøre for, hvorvidt familien eller børnene kan pålægges at betale sagsomkostningerne i sådanne sager?”

**Svar:**

Social- og Ældreministeriet har til brug for den endelige besvarelse af spørgsmålet indhentet bidrag fra Justitsministeriet, som oplyser følgende:

”1. Justitsministeriet bemærker indledningsvis, at der i bestemte sagstyper ikke skal betales sagsomkostninger, fordi staten afholder udgifterne til at føre sagen. Det gælder bl.a., hvis Ankestyrelsens afgørelser i tvangsmæssige sager (f.eks. en afgørelse om tvangsfjernelse af et barn) forelægges for byretten i medfør af servicelovens § 169, stk. 1. Disse sager behandles efter retsplejelovens kapitel 43 a.

Når en sag falder inden for reglerne i retsplejelovens kapitel 43 a, vil retten som udgangspunkt beskikke en advokat til at varetage borgerens tarv, ligesom statskassen afholder udgifter til eventuel bevisførelse i sagen. Derudover følger det af retsplejelovens § 312, stk. 7, at der ikke skal betales sagsomkostninger, medmindre særlige grunde taler for det.

Hvis en sag om selve grundlaget for en tvangsanbringelse forelægges for retten, vil sagen således blive behandlet, uden at barnet eller forældrene skal betale for en advokat eller betale sagsomkostninger til modparten.

2. Hvis værgen til en mindreårig derimod vælger at anlægge et almindeligt civilt søgsmål på barnets vegne, finder retsplejelovens almindelige regler anvendelse. Det kan f.eks. være en sag om godtgørelse i anledning af en tvangsanbringelse.



Sagsomkostninger er reguleret i retsplejelovens kapitel 30. Det følger af retsplejelovens § 312, stk. 1, at den tabende part skal erstatte modparten de udgifter, retssagen har påført modparten, medmindre parterne har aftalt andet. Når en part får medhold i en retssag, pålægges modparten altså som udgangspunkt at betale et beløb til dækning af den vindende parts sagsomkostninger, herunder navnlig udgifter til advokat.

Hensynet bag disse regler er bl.a. at sikre, at borgere og virksomheder har adgang til domstolene. Den vindende part, der med rette har anlagt en sag, kan således få sagsomkostningerne dækket af modparten. Samtidig medvirker risikoen for at skulle betale sagens omkostninger til, at der ikke indbringes uberettigede sager for domstolene.

Rettens afgørelse om sagsomkostninger kan kæres til landsretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 37. Kærefristen, der regnes fra den dag, afgørelsen er truffet, er 2 uger.

3. Det følger af retsplejelovens § 257, stk. 1, at en umyndig ikke kan optræde på egen hånd i retssager. Dette gælder bl.a. personer under 18 år, jf. værgemålslovens § 1, stk. 1. Det følger herefter af værgemålsloven, at det er værger, der optræder på den umyndiges vegne. For børn og unge under 18 år vil det være indehaveren af forældremyndigheden, der er værge.

Anlægger værger en retssag, er det den umyndige selv, der er part i sagen, og det er derfor – juridisk set – den umyndige, der hæfter for sagsomkostningerne. Forældrene kan naturligvis vælge at betale sagens omkostninger og derved friholde barnet for kravet.

Det bemærkes i den forbindelse, at retten efter omstændighederne kan pålægge en værge at betale omkostninger, der er forårsaget af pligtstridig opførsel fra værgens side.”

Der henvises i øvrigt til den foreløbige besvarelse af spørgsmålet, jf. vedlagte bilag 1.

Med venlig hilsen  
**Astrid Krag**

**Bilag:**

Bilag 1: SOU alm. del – foreløbigt svar på spm. 455.